

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 159/25

U Luxembourg 18. prosinca 2025.

Presuda Suda u predmetu C-136/24 P | Hamoudi/Frontex

Tužba za naknadu štete protiv Frontexa u slučaju postupka odgurivanja: Sud štiti pravo na djelotvoran sudski nadzor

Opći sud trebao je prilagoditi teret dokazivanja i razmotriti informacije koje posjeduje Frontex kako bi osigurao takav nadzor

Sirijski državljani A. Hamoudi tvrde da je bio žrtva u postupku odgurivanja u Egejskom moru, nakon što se u travnju 2020. iskrcao na grčkom otoku Samosu kako bi ondje zatražio azil. Prema njegovim tvrdnjama, grčka tijela prisilno su ga vratila na more dok su u tijeku bile dvije operativne aktivnosti Frontexa i dok je zrakoplov u službi Frontexa nadlijetao nad područjem u kojem se dogodio incident. Zatražio je od Općeg suda da Frontexu naloži naknadu nematerijalne štete koju je pretrpio. Opći sud odbio je njegovu tužbu zbog nedostatka pouzdanih dokaza o njegovoj nazočnosti prilikom tog odgurivanja, pri čemu nije udovoljio njegovim zahtjevima da se Frontexu naloži podnošenje određenih dokumenata koje je ta agencija posjedovala, a kojima se mogla potkrijepiti ta tužba. Odlučujući u žalbenom postupku, Sud ukida tu odluku. Utvrđuje da je Opći sud povrijedio žaliteljevo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu time što nije pravilno primijenio pravila o teretu dokazivanja i izvođenju dokaza u kontekstu navodnog odgurivanja u koje je bio upleten Frontex. Uzimajući u obzir poteškoće ili čak nemogućnost žrtava takvog odgurivanja da prikupe pouzdane dokaze o takvim incidentima i činjenicu da Frontex može posjedovati takve dokaze, poštovanje prava na djelotvornu sudsku zaštitu zahtijeva da se taj teret dokazivanja prilagodi. Dakle, kad tužitelj koji tvrdi da je bio žrtva u postupku odgurivanja podnese dovoljno detaljne, konkretne i dosljedne elemente koji predstavljaju *prima facie* dokaz, obveza je Općeg suda donijeti mjere koje će mu omogućiti da ocijeni je li ta činjenica istinita i je li tužitelj bio nazočan prilikom tog postupka. U ovom je slučaju stoga Opći sud trebao donijeti mjere na temelju kojih bi od Frontexa dobio sve relevantne informacije koje ta agencija posjeduje. Predmet se vraća Općem sudu na ponovno odlučivanje, pri čemu on mora poštovati pravo na djelotvornu sudsku zaštitu.

Alaa Hamoudi, sirijski državljani, tvrdio je da je 28. i 29. travnja 2020. bio žrtva u postupku odgurivanja. Tvrdio je da je bio u skupini od 22 osobe koje su se 28. travnja 2020. iskrcale na otoku Samosu u Grčkoj kako bi ondje zatražile azil. Međutim, po njihovu dolasku lokalna policija zaplijenila im je mobitele i prevezla ih do plaže, gdje su bili prisiljeni ponovno se ukrcati na brod te su vraćeni na more. Sljedećeg dana plovilo turske obalne straže preuzelo je te osobe na svoj brod i prebacilo ih u Tursku. Kako tvrdi A. Hamoudi, tijekom tog postupka odgurivanja zrakoplov za nadzor u službi Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) u više je navrata preletio područje tog incidenta.

U okviru tužbe pred Općim sudom Europske unije A. Hamoudi zatražio je da se Frontexu naloži isplata naknade nematerijalne štete za koju tvrdi da ju je pretrpio zbog tog odgurivanja u kojem je sudjelovao Frontex. Smatrajući da dokazi koje je podnio A. Hamoudi ne dokazuju pouzdano da je on bio nazočan prilikom tog odgurivanja i da je zbog toga pretrpio štetu, Opći sud¹ odbio je njegovu tužbu kao očito neosnovanu a da pritom nije udovoljio zahtjevima A. Hamoudija da se Frontexu naloži da podnese određene dokumente koje posjeduje, a koji su mogli potkrijepiti tu tužbu. Nakon toga A. Hamoudi podnio je žalbu Sudu.

U svojoj današnjoj presudi Sud ukida pobijano rješenje i vraća predmet Općem sudu na ponovno odlučivanje.

Sud utvrđuje da je Opći sud povrijedio pravo A. Hamoudija na djelotvornu sudsku zaštitu time što nije pravilno primijenio pravila o teretu dokazivanja i izvođenju dokaza u kontekstu navodnog odgurivanja u koje je bio upleten Frontex.

Sud podsjeća na to da je **Frontex**, kao dio europske granične i obalne straže, pravno odgovoran za aktivnosti koje nadzire ili koordinira. Usto, Uredba o Frontexu² **obvezuje** tu agenciju da tijekom tih aktivnosti **osigura poštovanje temeljnih prava** kao i **načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja**.

Sud ističe da bi **pravo na djelotvoran pravni lijek**, zajamčeno **člankom 47. Povelje**, bilo iluzorno ako bi se od **žrtava u postupcima odgurivanja** na području na kojem je Frontex provodio operacije zahtijevalo da podnesu **pouz dane dokaze** o postojanju tog odgurivanja i o tome da su bile nazočne prilikom tog postupka. Naime, te su žrtve u trenutku nastanka činjenica u vrlo ranjivoj situaciji u kojoj im je vrlo teško, čak i nemoguće, prikupiti takve dokaze, čime bi se Frontexu dodijelio *de facto* imunitet i ugrozila djelotvorna zaštita temeljnih prava navedenih žrtava. Usto, Frontex može posjedovati informacije na temelju kojih se može dokazati postojanje odgurivanja, s obzirom na njegovu zadaću prikupljanja operativnih podataka i obvezu da osigura poštovanje temeljnih prava prilikom svojih operacija.

Slijedom toga, Sud smatra da pravo na djelotvornu sudsku zaštitu zahtijeva **prilagodbu tereta dokazivanja** na način da osoba koja tvrdi da je žrtva u postupku odgurivanja u koje je upleten Frontex **ne mora podnijeti pouzdan, nego *prima facie* dokaz** o tome da se taj postupak dogodio i da mu je ona bila nazočna. Osim toga, Sud smatra da su u ovom slučaju pisani iskaz A. Hamoudija i novinski članak u kojem se izvještava o postupku odgurivanja u kojem je on, kako tvrdi, bio žrtva bili dovoljno detaljni, konkretni i dosljedni da bi predstavljali takav *prima facie* dokaz.

Sud precizira da, **kad je podnesen takav *prima facie* dokaz**, **obveza je Općeg suda donijeti mjere koje će mu omogućiti da ocijeni je li istinita ta činjenica** odgurivanja i je li tužitelj bio nazočan prilikom tog postupka. Dakle, Opći je sud u ovom slučaju bio dužan donijeti mjere upravljanja postupkom ili mjere izvođenja dokaza kako bi od Frontexa dobio sve relevantne informacije koje je ta agencija posjedovala te kako je to A. Hamoudi bio zatražio.

Sud stoga ukida pobijano rješenje i predmet vraća Općem sudu na ponovno odlučivanje, pri čemu taj sud mora uzeti u obzir zahtjeve koji proizlaze iz prava na djelotvornu sudsku zaštitu mogućih žrtava u postupcima odgurivanja.

NAPOMENA: Protiv presude ili rješenja Općeg suda Sudu se može podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja. Žalba u načelu nema suspenzivan učinak. Ako je dopuštena i osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Ako je u predmetu moguće presuditi, Sud može sam konačno odlučiti. U suprotnom, predmet se vraća Općem sudu, koji je vezan odlukom Suda povodom žalbe.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Rješenje od 13. prosinca 2023. Hamoudi/Frontex, [T-136/22](#) (vidjeti također [priopćenje za medije br. 188/23](#)).

² [Uredba \(EU\) 2019/1896](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži.